

הטוב והישר, אנו מקדשין שמו הגדול. ואם חס ושלום נוהגין בהפך, מחללין שמו לרעתנו, וכל הפעור והפשע והחלול נשאר על עצמנו.

ולפי שהוא סינע גדול להיות האדם טוב או רע בתכונת המזג, כפי הטפה שממנה נתהוה, נמצא חבור האדם סבת קדשת השם או חלולו, כפי הבנים שמוליד. כשהבנים צדיקים, מקדשין את השם, והרשעים בהפך. ומאחר שהדבר כן, נצטרף לדעת היאך יקדש אדם עצמו בשעת תשמיש. וקדשה זו נחלקת לחמשה חלקים. הדרך הראשונה, במהות החבור. הדרך השנייה, בזמן החבור. הדרך השלישית, בזמן הראוי לחבור. הדרך הרביעית, בכונת החבור. הדרך החמישית, באכות החבור.

הדרך הראשונה, במהותו. יש לנו לידע, שמהות חבור זה פשהוא ראוי ובכונה ראויה, הוא דבר טהור ונקי, מסייע להוית העולם. וחבור טהור פזה, אין בו גנאי וכעור ובושה, אבל נקרא ידיעה, כמו שנאמר וידע אלקנה את חנה [אשתו] (שמואל א' א', י"ט). ונקרא ידיעה משני פנים. האחד, לפי שטפה זו בא שרשה ממקום הדעת, שהוא המוח. והשני, כי ביאה פזאת היא בידיעה מכונת וקדושה לשם שמים, ואי אפשר שלא יצא ממנה בן דעת.

ממזר. רבי יהושע אומר, בן הנדה. רבי עקיבא אומר, ממזר ובן הנדה. והזריז בדבר, זרעו יהיה קדוש:

החלק השישי בקדושת החיבור, ויש בו חמישה פרקים

פרק ראשון

פרק קפא

לפי שאמת ישראל היא סגלה שהבדילה הקדוש ברוך הוא מפל העמים, מיחדת לאל יתברך, בחר בישראל להיות עם קדוש. ועל בן נאמר ואבדל אתכם מן העמים להיות לי (ויקרא כ', כ"ו), שהבדילם להיות קדושים כמו שהוא קדוש. וידמו לדרכיו, כמו שדרשו על פסוק והלכת בדרכיו (דברים כ"ח, ט'), מה הוא קדוש, אף אתה קדוש. מה הוא חנון, אף אתה חנון וכו'.

למדנו שהבדיל הקדוש ברוך הוא את ישראל להיות נוהגים במדותיו, שנאמר והתקדשתם והייתם קדושים (ויקרא י"א, מ"ד). ודרשו על זה (במסכת יומא בסוף פרק אמר להם הממונה דף ל"ט ע"א), תנו רבנן, והתקדשתם והייתם קדושים פי קדוש אני. אדם מקדש עצמו מעט, מקדשין אותו הרבה. אדם מקדש עצמו מלמטה, מקדשין אותו מלמעלה. אדם מקדש עצמו בעולם הזה, מקדשין אותו בעולם הבא. וכיון שבן הוא, נמצא שכל זמן שאנחנו עושין

נפש יהודה

קפא אדם מקדש וכו'. הבא ליטהר, מסייעין לו: בתכונת המזג. כמו שהוא מכין למזג הטיפה שנתהוה ממנו הולד, כן יהיה גוף הולד וטבעו. ומזג, לשון מעורב, כמו מזיגת היין, אם הוא מזוג כשיעור, אז הוא טוב. כך אם טיפת הזרע מזוג, שבא ממאכלים הגונים ומחשבה טובה, יהיה הנברא ממנו גוף בריא וטוב ובעל מעשים טובים: אין בו גנאי. אין חרפה או בושה בתשמיש זה, כי הוא רצון הקדוש ברוך הוא. ונקרא ידיעת ה', רצון הקדוש ברוך הוא לקיים מצות פרו ורבו:

וּלְכוּנָה כְּזֹאת נִבְרָא בְּאָדָם כְּלִי
הַמְשִׁגֵּל. וְאִם הוּא מִשְׁחִית דְּרַכּוֹ,
וְהוֹפֵךְ פְּנֵי בְרִיאָתוֹ, וְחוֹזֵר הַחֲבוּר
לְצַדִּיק הַנְּאֻתוֹ וּלְמִלֵּאת תְּאֻתוֹ, אִז
מִדְּלִיק בֵּיתוֹ וּמִחֲרִיב זְרַעוֹ. וְנִמְצָא
הַפְּעוּר וְהַשְּׁחָתָה בָּא מִצֵּד פְּעֻלָּתוֹ
וּכְוִנָּתוֹ, וְלֹא מִצֵּד בּוֹרְאוֹ שֶׁבְּרָא בּוֹ
הָאֵבֶר. חֲלִילָה לְאֵל מִרְשַׁע וְשִׂדֵי מַעוֹל.
שֶׁכָּל הָאֵבֶרִים שֶׁבְּרָא בְּאָדָם, הֵיוּ לְצַדִּיק
קִיּוּם הַגּוֹף וְהַמִּין, וְלִהְיוּצִיא שְׂכָלוֹ מִן
הַכַּחַץ אֶל הַפְּעֵל, כְּשֵׁיטָה וְאוֹ הָאָדָם אֶל
הַפְּנֵה הָרְאוּיָה. וְעַל זֶה אָמְרוּ [בַּמְדָּרָשׁ]
(בַּמְדָּרָשׁ קֵהֶלֶת, עַל פְּסוּק אֲשֶׁר כָּבַד עֲשׂוּהוּ, קֵהֶלֶת ב', י"ג),

וּבַעֲנִין תִּמְרָה, אָמְרוּ בַּמְדָּרָשׁ (בַּבְּרַחֲשִׁית רַבָּה עַל
פְּסוּק וַיֵּט אֱלֹהִים אֶל הַדֶּקֶךְ, בַּבְּרַחֲשִׁית ל"ח, ע"ז), בְּקִשׁ
יְהוּדָה לְעֵבֶר, וְרִמְזוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְמִלְאָךְ הַמְּמַנְה"ע עַל הַתְּאֻהָ, וְאָמַר לוֹ,
יְהוּדָה, הֵיכֵן אַתָּה הוֹלֵךְ. מֵהֵיכֵן מְלָכִים
עוֹמְדִים, מֵהֵיכֵן גְּדוֹלִים עוֹמְדִים. וַיֵּט אֵלָיָהּ
אֶל הַדֶּקֶךְ, בְּעַל פְּרָחוֹ, שְׁלֵא בְּטוֹבָתוֹ. [בָּא
לְהוֹדִיעַ, שְׁלֵא יַחֲשֵׁב שׁוֹם אָדָם שֶׁפְּנֵי
יְהוּדָה לְזִנּוּת הִיתָה. חֲלִילָה וְחָס
לְצַדִּיק גָּמוּר בִּיהוּדָה, מִשְׁנִים עֶשְׂרֵי
שְׁבַטֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁבָּחַר בּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְהִיּוֹת זְרַעוֹ רֵאשׁוֹן לְדֹגְלִים,
וּלְכַבּוֹשׁ הָאָרֶץ, וּלְכָל מִלְחָמַת מַעֲוָה,
שֶׁיַּעֲלֶה עַל לְבוֹ דְּבַר כְּזֶה. אָבֵל
בְּרֵאוֹתוֹ כִּי בָּנִי בֵּית שׁוֹעַ אֲשֶׁתוֹ מִתּוֹ
בְּחַטָּאִים, חָשַׁב שֶׁהַקְּלָקְלָה בָּאָה לָהֶם
מִצֵּד עֲצֻמָּה. וּבְרֵאוֹתוֹ לְתִמְרָה שֶׁהִיא

וְעַל זֶה אָמְרוּ [בַּמְדָּרָשׁ]
(בַּמְדָּרָשׁ קֵהֶלֶת, עַל פְּסוּק אֲשֶׁר כָּבַד עֲשׂוּהוּ, קֵהֶלֶת ב', י"ג),
מִלְּמַד שֶׁהוּא וּבֵית דִּינּוֹ נִמְנּוּ עַל כָּל
אֵבֶר וְאֵבֶר, וְהוֹשִׁיבוּהוּ עַל כְּנוֹ.
וּמֵאַחַר שֶׁהָאָדָם הוּא כָּלוּל בְּסוּד
חֲכָמָה וְתַבּוּנָה וְדַעַת, הוּא סוּד הַדַּעַת.
וּכְשֶׁהַחֲבוּר הוּא בִּידִיעָה כְּרֵאוּיָה הוּא
עָלוּי גְּדוֹל, וְהַשְּׂכִינָה שְׂרוּיָה בִּינֵיהֶם,
וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹתֵף עִמּוֹ, וְהוּא
שׁוֹתֵף לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאוּשִׁית. רוּצָה לוֹמַר, לְהַשְׁלִים כְּוִנָּת
בְּרֵיאת הָעוֹלָם. וְלִזֶּה רִמְזוּ בְּאִמְרָם
(בַּמְסַכֵּת סוּטָה פֶּרֶק הִיֵּה מַנְיָא דִּף י"ז ע"ח), אִישׁ וְאִשָּׁה,
זָכוּ, שְׂכִינָה בִּינֵיהֶם. לֹא זָכוּ, אִשׁ
אוֹכְלָתָם. וְגַם בְּאִמְרָם (נִידָה ד' ל"א ע"ח),
שְׁלֵשָׁה שׁוֹתֵףִין יֵשׁ בּוֹ בְּאָדָם, אָבִיו
וְאִמּוֹ וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדֵאִיתָא
לְעִיל (בַּכֹּלל זֵה, סִימָן קס"ח).

נפש יהודה

מִדְּלִיק בֵּיתוֹ. אֲשֶׁתוֹ. וְהֵם נַעֲשִׂים אִשׁ, וְאִשׁ שֶׁל גִּיהֵנָם שׁוֹרְפָתוֹ: חֲלִילָה לְאֵל מִרְשַׁע. שְׂכָרָא אִיבְרֵי הַמְּשַׁגֵּל לְהוֹיֵק לְגוֹף, אוֹ לְנִיאוּף
וְלִהְיוֹת בְּנִים זָרִים, וְלִמְלֵאוֹת תְּאוֹת הַרְשָׁעִים: כְּשֵׁיטָה הָאָדָם. כַּמְנַהֵג וְסוֹדֵר הָאָדָם לְהוֹלִיד בְּנִים וּבְנוֹת בְּכוּנָה הָרְאוּיָה, שִׁדְבַק אִישׁ
בְּאֲשֶׁתוֹ לְהִיּוֹת לוֹ בְּנִים יְדוּעִים כְּרִצּוֹן הַבוּרָא: חָשַׁב. יְהוּדָה: שֶׁהַקְּלָקְלָה. שָׁמְתוּ בְּנִי, הוּא בְּגִין תִּמְרָה כְּלָתוֹ שֶׁאִינָה מְהוּגָנָה:

יושבת וממתנת לו מכסה פניה
 בצנעה, נכנסה בו דעת עליון, וחשב,
 שאף על פי שנראית קדשה, שלא
 היתה פונתה אלא לבוא אצלו לחסות
 תחת פני השכינה. והכין פונתו לשם
 שמים, ולהוליד בנים הגונים, ולא
 פראשונים. וגם היה סיוע מאתו
 יתברך יודע כל נסתרות, שפונת
 תמר היתה למוטב, והכניס בלבו
 לקרב אליה. ובעזר האל יתברך אשר
 הוא צופה עתידות, נתן לה הריון שני
 צדיקים תאומים, שניהם טהורים,
 כדגמת^א שמש ורח, הם פרץ וזרח^ב.
 מהאחד יצאו מלכים, ומהשני נביאים,
 נלדו בצורות סדרי עולם. וברוך
 היודע אשר בחר בהם למדרגות אלו,
 והספיק בדבר, ובא מאתו.

וגם בענין רות נאמר, ויתן יי לה הריון
 ותלד בן (רות 7, י"ג). וגם נאמר על ירמיה
 הנביא, בטרם אצרך בבטן ידעתיו

(ירמיה 1, ה'). גם אמרו (בפסוק קמ"א דתעניות 77 ב' ע"א),
 שלשה מפתחות לא נמסרו ביד שליח,
 והאחד מהן, הריון של עקרה, שנאמר
 ויפתח את רחמה (בכחשית כ"ט, ל"א).

וכל זה וכיוצא בזה נאמר בחבור
 הצדיקים, שפונתם היא לשם שמים.
 אבל הרשע הפריץ, שפונתו למלאות
 תאוותו, והוא משחית דרכו, מכלה
 גופו וזרעו, כמי שנוטע אשרה ומפטם
 עגלים לעבודה זרה, אין לשם יתברך
 חלק בו, ועליו נאמר זרו רשעים
 מרחם, תעו מבטן דברי כזב (תהלים נ"ח, 7).
 אבל החבור אשר הוא פראוי בכל
 דבר, הוא דומה לבריאת שמים וארץ,
 שהוא דבר קיים, עם הנשמה שזרק בו
 השם יתברך, אשר תשאר לעד,
 ויוצאת אל הפעל בהכנות המושב
 אשר ישבה בו, ויוצא הזרע קדוש.
 ועליו נאמר, והייתם לי קדשים, פי
 קדוש אני [י] (ויקרא כ, כ"ז):

נפש יהודה

והכניס. הקדוש ברוך הוא בלב של יהודה, כדי לקרב אליה: ומהשני. מורה, יצאו נביאים. ומפרץ יצא מלכות בית דוד. וזה
 ויתן יי (בראשית ל"ח, כ"ח), בגימטריא דוד. שרצה להיות בכור, כדי שיצא ממנו דוד. וזרח הוא נגד השמש, והיא גדולה מן הירח,
 שסוף סוף הוא פטר רחמה בידו ראשונה. ופרץ הוא נגד הירח, וכן דוד. והוא מה שאומרים בקידוש החודש, דוד מלך ישראל חי
 וקיים. והנביאים שראו באור הנבואה, נגד אור החמה. ונבראו מטיפה אחת: בצורות סדרי עולם. תאומים. כמו אדם וחיה שדו
 פרצופים נבראו, היינו תאומים: למדרגות אלו. לזכות זו שיצאו מהם מלכים ונביאים, ושהסכים הקדוש ברוך הוא לזווגם יחד:
 ובא מאתו. מהקדוש ברוך הוא, שיזדווג לה יהודה: אשר תשאר הנשמה לעד. כי כך עלה בדעתו בשעה שברא הקדוש ברוך
 הוא הנשמות, שיתקיימו לעד, ואין להם מיתה וכליון, רק הם נצחיים. ואחר שקיבל החוטא ענשו, הנשמה זכה וצחה, וחזרת אל
 מקומה ומעלתה הראשונה. ויש עילוי ומעלות בנשמות זו על זו. שכשברא הקדוש ברוך הוא העולם, ברא ארבעה עולמות, אצילות,
 יצירה, בריאה, עשיה. ועשיה הוא עולם התחתון. ומעולם העשיה ברא גוף. ונפש האדם הוא החיות ושכליות בהמיות, כמו ידע
 שור קונהו וחמור אבוס בעליו (ישעיה א, ג). וזה כי הדם הוא הנפש (דברים י"ב, כ"ג), והיינו חיותם. ובוה אין מותר באדם מן הבהמה.
 וברא עולם הבריאה, ושם נשמות הנקראים רוחות. וזה ורוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי (ישעיה נ"ז, ט"ו), שהיא הנשמה הראשונה
 שניתן לכל בשר איש שיש לו צורת אדם, בין יהודי בין גוי. וזה אשר בידו נפש כל חי (איוב י"ב, י), בין אדם בין בהמות, ולא תמצא
 שנאמר רוח בבהמה, רק ורוח כל בשר איש (שם). ואין הפרש בין נשמות אלו נשמת רוח, בין אותן שבאים לגוף הצדיק או לרשע,
 כי כולם במזג ומשקל אחד נבראים. דאם לא כן, אין בחירה, והיה פתחון פה לרשע לומר, אילו היה בי נשמת הצדיק הייתי צדיק,
 שנשמתו טובה מנשמתו וגרם לו לצדקתו. והכל בידי שמים, חוץ מיראת שמים. שאין הקדוש ברוך הוא בורא דבר המכריע זה
 לצדקתו וזה לרשעתו. כשם שאין חילוק באיברים וצורת החושים באדם, כך אין חילוק באותן הנשמות. ועל ידי זה ניתנה הבחירה